

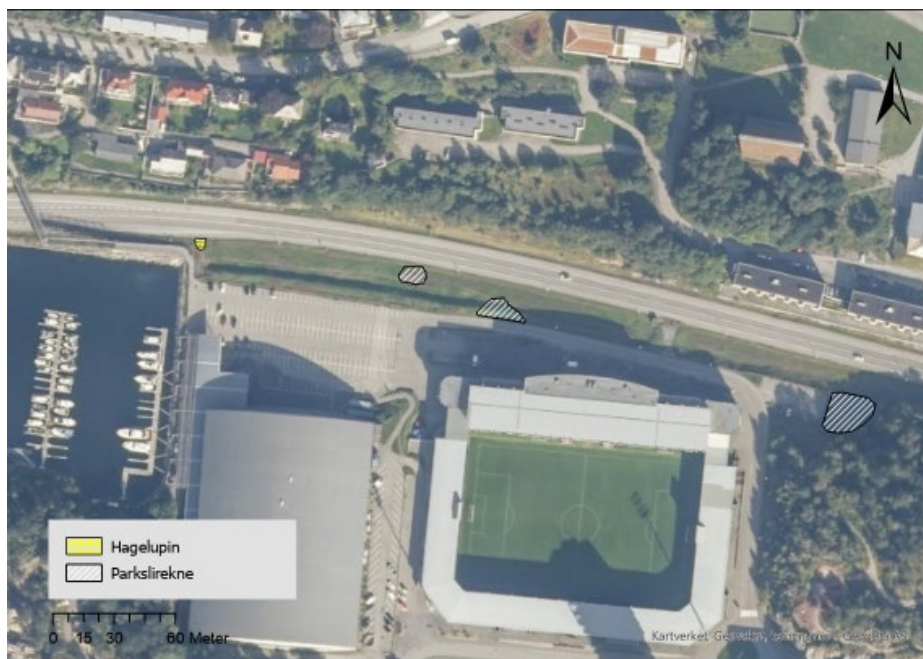


Statens vegvesen

E136 Busstopp Color Line Stadion – Håndtering av fremmede plantearter

Det er gjort en gjennomgang av offentlig tilgjengelig data i Artsdatabankens Artskart og Miljødirektoratets Naturbase. Denne gjennomgangen viste flere registrerte forekomster av fremmede, uønskede arter i tilknytning til prosjektområdet for etablering av nye busslommer ved Color Line Stadion i Ålesund. For å kontrollere registrerte kartdata ble det 08. juli 2026 gjennomført supplerende feltkartlegging av Amy E. F. Alnes.

I Artskart er det registrert flere forekomster av hagelupin, platanlønn og parkslirekne. Platanlønn ble ikke funnet, mens Parkslirekne og hagelupin ble gjenfunnet ved feltkartlegging, og lokasjonene ble oppdatert. Alle forekomstene er på sørsiden av E136, se figur 1.



Figur 1 Bekræftede lokasjoner av fremmede arter. Hagelupin er vist med gult til venstre i figuren, markeringer med hvit skravur er parkslirekne. Lokasjonen helt til høyre ligger utenfor direkte berørt areal.

Parkslirekne

Parkslirekne (*Reynoutria japonica* Houtt.) er en art med stor risiko for spredning og høy økologisk effekt, arten er vurdert til svært høy risiko (SE) i Fremmedartslista 2023.

Det er registrert to forekomster av parkslirekne som blir direkte berørt av tiltaket (figur 1). Det er også en stor forekomst i nær tilknytning til tiltaksområdet, like øst for arealet som er planlagt brukt til rigg (vist helt til høyre i figur 1).

Parkslirekne har dyptgående jordstengler, og hovedårsaken til at planten spres er at jordstengler og biter av jordstengler følger med jord til nye voksesteder.

Om man må grave i området med parkslirekne skal all jord innenfor en radius på minimum fire meter utenfor synlige planter enten kjøres til avfallsdeponi, eller gjenbrukes innenfor anlegget. Jordstengler kan befinne seg lenger ut enn 4 meter, og det bør derfor være en miljørådgiver til stede ved graving. Det er ønskelig å begrense behovet for å kjøre masser ut av anleggsområdet, og infiserte masser planlegges derfor i stor grad å gjenbrukes i prosjektet.

Massene mellomlagres på et egnet sted innenfor anleggsområdet. Området skal overvåkes gjennom anleggsperioden og alle nye skudd som kommer opp sprøytes. Det må brukes et preparat med glyfosat som aktivt stoff til dette formålet. Gjenbrukes massene i anlegget må det registreres hvor de legges sånn at bekjemping kan fortsette gjennom hele byggefasen og utover i driftsfasen.

Det vil være behov for å sprøyte forekomsten flere ganger i løpet av sesongen, og trolig over flere sesonger. Det anbefales å sprøyte første gang før planten er 50 cm høy, men det må være fult utviklede blad slik at det er noe å sprøyte på. For å svekke forekomstene før anleggsstart, sprøytet Statens vegvesen de to forekomstene som blir direkte berørte i juli 2026.

Det anbefales ikke å grave ned jordmasser med parkslirekne av flere grunner. For det første kan jordstenglene ligge i dvale i lang tid før de spirer. På den måten har en gravd ned problemet, men ikke gjort noe med det eller blitt kvitt det. For det andre forbyr avfallsforskriften § 9-4 underjordisk deponering av biologisk nedbrytbart materiale. Jordstengler fra parkslirekne er kraftige og kan være på størrelse med røtter fra store trær, og de omfattes av bestemmelsene i avfallsforskriften.



Figur 2 To forekomster av parkslirekne

Hagelupin

Hagelupin (svært høy risiko, SE) er registrert i vestlig ende av anleggsområdet (figur 1).

Ved eventuell oppgraving skal toppmassene, øverste 30 cm, tas av i en radius på 0,5 meter ut fra siste synlige plante.

Massene lagres på et egnet sted innenfor anleggsområdet. De mellomlagrede massene skal merkes tydelig og ikke blandes med andre masser. Gjennom anleggsperioden sprøytes eller klippes/luks plantene fortløpende og før de setter frø.

Infiserte masser kan gjenbrukes enten som toppjord på grasarealer som klippes jevnlig (grasplen, ikke i gressbakke), eller under annen jord, dypt nok til at frøene ikke klarer å spire (0,5 meter). Legges massene under annen jord må lokasjonen kartfestes slik at det for fremtiden er kjent at det finnes lupinfrø i massene (frø fra hagelupin lever i opptil 50 år). Massene kan også brukes i arealer som dekkes med asfalt/pukk.

Arealet bør overvåkes i minimum to år, og eventuelt nye forekomster må bekjempes.

Infiserte masser som ikke gjenbrukes i prosjektet skal kjøres til godkjent mottak.



Figur 3 Hagelupin

Konklusjon og tiltak

Gravearbeid og forflytning av masser medfører risiko for spredning av fremmede, uønskede arter. Det må derfor etableres gode rutiner for bruk og forflytning av jord og anleggsmaskiner, samt en plan for håndtering av infisert jord. I tillegg til artsspesifikke tiltak nevnt over skal følgende tiltak implementeres ved massehåndtering:

- Håndtering av masser med fremmede arter skal inngå i entreprenørens massehåndteringsplan.
- Masser infisert med fremmede arter skal mellomlagres på et tydelig avmerket, egnet sted innenfor anleggsområde og ikke blandes med andre masser.
- Maskiner og kjøretøy som benyttes ved graving og flytting av masser med uønskede fremmede arter må rengjøres grundig før de flyttes og brukes i andre områder.
- Infiserte masser skal transporteres på en måte som hindrer spill av jord og plantedeler. Ved transport utenfor avgrenset behandlingsområde skal lasten være forsvarlig tildekket.
- Utførende arbeidere skal gjøres kjent med hvordan parkslirekne og hagelupin ser ut slik at de kan identifisere utbredelse av kjente forekomster på stedet og samtidig være i stand til å oppdage eventuelle uregistrerte forekomster.
- Ved et eventuelt masseoverskudd bør det prioriteres å kjøre ut masser fra dypere lag (under 30–50 cm). På den måten er risikoen for utilsiktet spredning lavere enn om en kjører ut det øverste jordlaget.